

Л. Шелестова

Вчимося читати

Частина 1

Робочий зошит
для дітей 4–6 років

Київ
«Фенікс»
2020

**УДК 373.2.016:811.161.2(076)
Ш42**

*Схвалено для використання у дошкільних навчальних закладах
(лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
МОН України від 18.03.2015 № 14.1/12–Г–113)*

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Завдання з використанням олівця або ручки.

Завдання з використанням голосу.

Завдання, що передбачають маніпулювання предметами.

Завдання, що передбачають пересування у просторі.

Завдання з використанням ножиць.

Завдання, що передбачають поєднання різних видів робіт.

Інформація для батьків та вихователів.

Ш42

Шелестова Л. В.

Вчимося читати : робочий зошит для дітей 4—6 років : ч. 1 / Л. В. Шелестова. — Вид. переробл. і доповн. — Київ : Фенікс, 2020. — 280 с. : іл.
ISBN 978-966-136-674-8

Робочий зошит допомагає навчити дітей читати легко і без перенавантаження, водночас, сприяє загальному розвитку дитини: її інтелекту, мовлення, дрібної моторики, словникового запасу, уявлень про навколишній світ.

У запропонованому посібнику враховано вимоги Базового компонента дошкільної освіти в Україні щодо мовленнєвого розвитку та навчання елементів грамоти дошкільників. Він може використовуватися в організації навчально-пізнавальної діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах у формі занять з навчання грамоти чи індивідуальної роботи, а також гурткових занять для дітей, що виявляють ранній інтерес і здібності до читання. Також він буде доречний у здобутті освіти в практиці родинного виховання, гувернерства, у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, які готують дітей до школи.

УДК 373.2.016:811.161.2(076)

ISBN 978-966-136-673-1
ISBN 978-966-136-674-8 (Ч. 1)

© Л. Шелестова, 2020
© Т. Кудиненко, В. Бобнева, малюнки, 2020

Шановні батьки, дідусі та бабусі! Шановні вихователі!

Перед вами – незвичайна книга. Це не буквар і не книжка для читання. Це практичний посібник (робочий зошит), за допомогою якого ви легко, без перевантаження навчите дитину читати. Водночас, виконуючи пропонувані в книзі ігрові завдання, ваш малюк буде всебічно розвиватися: розширюватимуться його знання про навколишній світ, розвиватиметься логічне мислення, удосконалюватимуться навички різних видів діяльності, малювання, ліплення, сенсо-моторні дії (при вирізанні, конструюванні тощо), збагачуватимуться словниковий запас та уявлення про навколишній світ. Ретельно продумана авторська методика надасть можливість малюкам не лише ознайомитися з буквами української абетки, а й засвоїти ази читання й отримати задоволення та насолоду від виконання різних завдань, доступних і цікавих для дошкільнят.

Навчання читання є однією зі складових мовленнєвого розвитку дошкільника. І хоч це не є обов'язковим згідно із Базовим компонентом дошкільної освіти в Україні (редакція 2012 р.), однак за бажання дітей та батьків уже в дошкільному віці діти можуть навчатися елементам грамоти, в т. ч. й читати. Згідно з вимогами часу та запитам суспільства, вимоги до навчання читання дітей дошкільного віку зафіксовані також у чинних програмах з дошкільного виховання, таких як «Я у світі», «Дитина» та ін., які передбачають, що на кінець перебування у дитячому садочку дитина має ознайомитися з літерами алфавіту та отримати початкові вміння читати відкриті та закриті склади; одно-, дво- та три складові слова простої структури. Деякі програми також передбачають формування у дітей вміння читати речення з двох-трьох слів у діапазоні вивчених літер та розуміння змісту прочитаного.

У цій ситуації доречно шукати такі способи навчання читання дошкільнят, які, з одного боку, задовольнили би запити соціуму, з іншого – не зашкодили дитині. Саме спроба віднайти таку можливість і була зроблена автором. Авторські підходи, які доведено до рівня навчальної технології, змінюють звичні уявлення про те, як можна навчити дитину читати.

Згідно авторського задуму, навчання читання не є самоціллю, а виступає інструментом розвитку дитини дошкільного віку, що зафіксовано і в завданнях методики: з одного боку, поступове формування у дітей навички читання; з іншого – розвиток мислення, уяви, чуттєвої сфери, дрібної моторики, уявлень про навколишній світ, формування позитивної мотивації до процесу пізнання загалом. Особлива увага в авторській методиці приділяється вирішенню завдань мовленнєвого розвитку, окреслених у Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні (редакція 2012 р.). Зміст навчання спрямований на розвиток у дошкільнят культури мовлення, збагачення словникового запасу з різних освітніх ліній, розвиток граматичної правильності мовлення та зв'язного мовлення у процесі діалогу та складання розповідей на задану тематику. Форми і мета взаємодії дітей і дорослого конкретизуються у змісті завдань та способах діяльності, які дорослий пропонує дітям.

Робочий зошит «Вчимося читати» допоможе дітям не лише опанувати навичками читання, а й (відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти в Україні) сприятиме їхньому мовленнєвому розвитку: розвиватиме у них культуру мовлення (вчать вирізняти букви та склад у структурі слова, словосполучення у структурі речень); у них збагачується словниковий запас з різних освітніх ліній, що допомагає їм спілку-

ватися з дорослими і дітьми; розвивається граматична правильність мовлення, діти вчать вживати граматичні форми української мови; розвивається зв'язне мовлення у процесі діалогу та складання розповідей на задану тематику.

Навчання читання є складним процесом для дитини дошкільного віку, тому опанування навичками читання не може бути миттєвим. Для того щоб цей процес не був переобтяжливим і складним для дитини, навчання читання краще розпочати з 5-го року життя. Загалом, методика навчання читання розрахована на саме на цей вік (*частина 1 посібника*), тобто кількість об'єктів на сторінці, величина букв, рівень складності завдань, пропонувані види діяльності, темп виконання завдань вибудовувалися з урахуванням вікових особливостей дітей саме цього віку.

Однак майже двадцятилітня практика впровадження авторської методики свідчить про те, що пропонувані завдання посилені й цікаві для трирічних малюків, тому можна починати вчитися читати й на четвертому році життя дитини (звісно, за її бажання!), однак виконувати завдання варто у вдвічі повільнішому темпі та з більшою допомогою дорослого. За пропонуваним посібником можна вчитися читати й у п'ятирічному віці: дітям цього віку цікаво виконувати завдання, однак, порівняно з чотирирічними дітьми, вони роблять це у значно швидшому темпі. Така ситуація пояснюється психологічними особливостями дітей трьох, чотирьох і п'яти років: різною швидкістю протікання мислительних реакцій, різним рівнем сформованості дрібної моторики та навичок виконання дій, різними пізнавальними потребами тощо.

Загальновідомо у педагогіці, що найбільш суттєві зрушення у розвитку дитини є результатом засвоєння не окремих знань та вмінь, а певної системи. Тому автором була створена система ігрових завдань, віднайдено відповідні методи подання нових знань та формування навичок, які відповідають віковим особливостям дітей. Завдання в книзі розміщено в певній послідовності, виконуючи їх, дитина постійно рухається від простого до складного.

Навчання дітей читання передусім ознайомлення з літерами. Однак саме по собі знання літер не дає дітям змоги читати слова, адже вони складаються зі складів. Оскільки склад є найменшою мовленнєвою одиницею, то логічно, аби діти передусім вчилися читати склади.

Дошкільники мають певні труднощі в об'єднанні літер у склади і злитому їх прочитанні. Тому авторська методика передбачає багаторазове (але не одноманітне) оперування дітьми категорією складів при виконанні певних завдань, спрямованих на:

- *ознайомлення* зі складом;
- *відшукування* певних складів серед інших;
- *виокремлення* певних складів у словах у різних позиціях – на початку, всередині та в кінці слова;
- *складання* слів із уже відомих складів.

Таке багаторазове повторення складів у різних варіантах з одночасним включенням логічного і образного мислення та з використанням різних видів діяльності сприяє поступовому **формуванню у свідомості дітей механізму утворення складів**. Якщо з першими чотирма – п'ятьма літерами діти ще мають труднощі в читанні складів, то далі вони переносять отримані знання й навички у нову ситуацію, легко читаючи склади з різними літерами. Засвоївши механізм складового читання, діти не мають надалі жодних проблем у читанні слів.

Мислення дошкільників переважно є наочнообразним, а отже, засвоєння таких абстрактних понять, як «звук», «літера», що його позначає, «склад», «слово» є досить складним завданням для більшості з них. **Допомогти дітям уникнути труднощів** у засвоєнні цих понять можна за допомогою наочно-образного матеріалу, використання якого дає змогу паралельно апелювати до обох півкуль головного мозку, а отже, органічно поєднати логічне та асоціативно-образне мислення дітей у сприйманні нового.

Малюнки, природний матеріал, картки, іграшки, схеми, предмети навколишньої дійсності (олівці, цукерки, печиво, палички тощо) — ось лише короткий орієнтовний перелік наочності, що, з одного боку, полегшує процес сприймання літер і співвіднесення їх з певним звуком, а з другого — урізноманітнює і робить пізнавальну діяльність привабливою і цікавою для дитини.

Відомо, що співи, танці, малювання, розфарбовування, вирізування, конструювання, створення аплікацій, відшукування предметів у кімнаті, переміщення у просторі, рольове перетвілення — **цікаві для дошкільників справи**. Тому й виникла ідея використати весь арсенал перерахованих вище видів діяльності для навчання дошкільників читання, щоб кожна дитина одночасно засвоювала необхідні знання та отримувала задоволення від виконання цікавих дій.

У побудованій системі завдань враховано вікові особливості дітей дошкільного віку, зокрема те, що їм складно довгий час зосереджуватися на одному виді діяльності, вони потребують їх постійної зміни. Тому в авторській методиці закладено **принцип максимальної різноманітності завдань**. Так, для вивчення однієї літери дітям запропоновано п'ять – шість завдань з використанням різних видів діяльності, які дають змогу урізноманітнити процес навчання, щоразу дивувати й зацікавлювати дітей.

Провідним видом діяльності дошкільників є ігрова, тож процес навчання читання доречно вибудовувати переважно у формі гри. **Ігрова діяльність дає змогу паралельно й природно задіювати в роботу обидві півкулі головного мозку й активізувати мимовільну пам'ять**. Якщо не давати дитині установку на те, щоб вона вивчила літери, не просити її запам'ятати й навчитися, вона буде просто гратися, слухати, спостерігати, переживати певні ситуації, розв'язувати логічні завдання, малювати, вирізати, ліпити, співати, тоді як літери запам'ятовуватимуться мимовільно, непомітно як для дитини, так і для дорослого.

На думку психологів, за умови включення мимовільної пам'яті інформація запам'ятовується набагато швидше й міцніше, ніж коли включено довільні процеси, керовані вольовими зусиллями. Дитину цікавить зміст та результат її діяльності. Вона прагне бути успішною. Тому зміщення акцентів із процесу читання на гру сприяє зняттю негативних емоційних переживань та напруження в разі невдачі, сприяє отриманню дитиною задоволення від виконаної роботи, а отже, формує позитивну мотивацію до навчання читання, до пізнавальної діяльності загалом.

Книга виконує подвійну функцію: робочого зошита для дітей з оволодіння процесом читання і посібника для дорослих з питань організації та методики навчання. Саме тому ті, хто працюють із дитиною — педагоги, батьки, дідусі чи бабусі, гувернери — можуть заощадити час і зменшити зусилля для підготовки занять з дитиною. Водночас, дорослий має можливість виявити власну творчість у способах подачі завдань та у використанні додаткових ігрових прийомів. Посібник адресований одночасно вихователям та батькам, завдяки чому забезпечується узгодженість їхніх дій, уникнення суперечностей і дотримання положень авторської методики.

Як навчати читання

Книжка має кілька розділів: спочатку діти ознайомлюються із буквами, які позначають голосні звуки; потім вчать читати відкриті склади та починають утворювати із них і читати прості слова; далі діти опановують склади, що містять йотовані букви, м'який знак та апостроф. Насамкінець діти вчать читати закриті склади та склади зі збігом приголосних.

У порівнянні з першим та другим виданням посібника, у цьому виданні є певні зміни щодо ознайомлення з образами букв. Так, на кожній сторінці, присвяченій першому ознайомленню із буквою, є зображення як великої, так і маленької літери. Окрім того, частина завдань передбачає оперування зображеннями великих, а частина – зображеннями маленьких літер. Це обумовлено необхідністю засвоєння дітьми образів великої та маленької літер як підготовки дітей до читання звичайних текстів, в яких є й ті, й інші.

1. Ознайомлювати дітей із літерами варто починати з тих, що позначають голосні звуки (*розділ 1*). Це треба робити послідовно, по черзі. Для вивчення кожної літери пропонується 5 – 6 завдань: спочатку – на ознайомлення з буквою, потім – на її знаходження у складах і словах (дитина показує пальчиком, розфарбовує, підкреслює, обводить, вирізає тощо). Виконуючи завдання розділу 1, не варто змушувати дитину відразу читати склади. На цьому етапі вона лише засвоює букви, що позначають голосні звуки та ознайомлюється із складом як найменшою мовленнєвою одиницею, сприймаючи його на слух і візуально, тобто на чуттєвій основі.

2. Якщо дитина вільно орієнтується щодо голосних звуків, переходьте до вивчення літер, що позначають приголосні, та читання відкритих складів (розділ 2). В основі читання слів лежить уміння читати відкриті склади, тому навчання читання ми пропонуємо починати саме із читання відкритих складів, а читання закритих складів засвоювати на подальших етапах роботи. Зауважимо: для дошкільнят важливішим є запам'ятовування звуків, а не літер, оскільки малюк, побачивши, скажімо, зображення літери В, має сказа-

ти [б], а не [бе], і відповідно [е], а не [ве], [з], а не [зе] тощо. Алфавітні ж назви літер дитина вже без проблем вивчить у школі, коли ознайомлюватиметься з абеткою.

Водночас, треба вчити малят помічати й утворювати з літерою, що вивчається, відкриті склади («приголосний + голосний») і знаходити ці склади у словах. Поясніть дитині, як треба читати дві букви, що стоять поруч, наприклад: б+а = ба. Зверніть увагу на артикуляцію, показуючи дитині, як читати всі склади з буквою Б. Читайте їх разом із дитиною. Під час виконання завдань стежте, щоб дитина одразу читала вголос склади (а не літери, з яких вони складаються).

Отже, вивчаючи кожну літеру, бажано пройти такі етапи роботи:

1. Ознайомлення з літерою, знаходження її серед уже відомих.

2. Ознайомлення зі складами, що утворюються за допомогою цієї літери.

3. Знаходження складу з новою літерою серед інших складів.

4. Знаходження складу з новою літерою у словах. (Зазначимо, що не завжди відкритий склад, який обводить дитина у слові, співпадає зі складом слова. Швидше ми просимо дитину обвести буквосполучення «приголосний + голосний», який для зручності називаємо складом. Тобто, дитина має обвести певну букву на позначення приголосного з наступною буквою на позначення голосного звука.)

5. Повторення раніше вивчених складів, складання з них слів; конструювання слів із нових складів.

Якщо дитина вже може вільно утворювати відкриті склади й упевнено їх читати, варто дати їй можливість читати одно- та двоскладові слова. Це посилить інтерес до читання, адже мати справу зі словами набагато цікавіше, аніж зі складами. Поясніть дитині, як треба читати односкладові слова: спочатку треба прочитати відкритий склад «приголосний + голосний», а потім додати ще одну літеру (наприклад, ci+k, li+c, ma+k). Поясніть дитині, що двоскладові слова читаються шляхом з'єднання двох відкритих складів в одне ціле. Якщо виникають труднощі, допоможіть дитині прочитати слово. Ви, наприклад, читаєте перший склад, а малюк нехай прочитає другий.

3. Коли дитина засвоїть усі букви, що позначають приголосні звуки, навчиться читати склади, що утворюються з ними, опанує одно- та двоскладові слова, переходьте до вивчення складів із йотованими літерами (без уживання цього терміну) (розділ 3). Опанування цих складів становить для малят певні труднощі, оскільки, на початку складу йотовані букви позначають два звуки, які потрібно злити вимовляти: я = [йа], ю = [йу] тощо. В середині чи в кінці складу після приголосного йотовані букви позначають один звук і вживаються для пом'якшення попереднього приголосного звука. Це треба пояснити малюкові, практично потренуватися разом із ним у вимові нових звуків, виконати спочатку завдання, які передбачають читання складів, в яких йотовані букви позначають два звуки, а потім ті, в яких вони позначають один звук. Далі пропонується закріпити знання про йотовані букви, відшукавши їх у словах.

Після ознайомлення із йотованими ознайомте вихованців із м'яким знаком, апострофом та особливостями читання складів із ними. Доречно пояснити, що

м'який знак вживається для пом'якшення попереднього приголосного, а апостроф – для роздільності вимови йотованих та попереднього приголосного. Спочатку діти вчать читати склади з м'яким знаком та апострофом, а потім відшукують їх у словах.

4. Наступний етап – ознайомлення із закритими складами (розділ 4). Закриті склади («голосний + приголосний») діти часто читають навпаки. Щоб уникнути цієї помилки, запропонуйте дітям ігрові завдання, виконуючи які дитина вчиться помічати відмінність між закритими та відкритими складами, правильно їх читати. Поясніть дітям техніку читання відкритих складів. Спочатку називається літера, що позначає голосний звук, а потім до неї приєднується літера, що позначає приголосний звук (наприклад, а/п, е/м, о/в).

5. Потім слід перейти до вивчення відкритих складів із кількома приголосними («приголосний + приголосний + голосний»), читання яких викликає у дітей певні труднощі, подолати які допоможуть спеціальні завдання (розділ 5). Поясніть дітям техніку читання таких складів: спочатку треба прочитати перший приголосний, а далі злиго читати відкритий склад. (наприклад, т/ра, к/ло тощо). Варто звернути особливу увагу дітей на злиго прочитання буквосполучень дж та дз, про що підказує дужка, яку написано зверху над буквосполученням.

6. Після того, як дитина навчиться читати різні типи складів, переходьте до читання слів (розділ 6). Власне кажучи, цей розділ є узагальнюючим, оскільки діти, виконавши завдання попередніх розділів, уже вміють читати слова. Тому робота на цьому етапі орієнтована на повторення вивчених літер та складів, закріплення отриманих навичок читання.

Як працювати з книгою

Спочатку ознайомтеся зі змістом книги. Це допоможе вам скласти загальне уявлення про сутність ігрових завдань, види діяльності, послідовність виконання завдань.

Ознайомтеся з умовними позначками, які застосовуються на кожній сторінці книги. Умовні позначки у вигляді символу позначають той вид діяльності, який пропонується в певному ігровому завданні.

З кожним завданням ознайомтеся заздалегідь, щоб у вас був час підготувати необхідне обладнання (папір, ножиці, клей, олівець, пластилін, природні матеріали тощо). Якщо на заняття ви оберете кілька завдань, то, звичайно, підготуйте все необхідне для їх виконання. У багатьох випадках після формулювання завдання дрібнішим шрифтом подаються методичні рекомендації та поради, які допоможуть вам у заняттях з дитиною.

Формулюйте дитині завдання так, як вони записані у книзі. Однак, якщо ви і ваша дитина (група дітей) любите пофантазувати, можете дещо змінити: розширити текст завдання, доповнити його іменами казкових героїв, улюблених іграшок вашої дитини, кличками домашніх тварин тощо. Тобто, зробіть так, щоб завдання звучало саме для вашої дитини (групи дітей). Наприклад, у книзі завдання записано так: «Допоможі білочці назбирати горішків на зиму. Виріж і поклади в дупло горішки з буквою І». Ви можете викорис-

тати такий варіант: «Синочку, ти, напевне, знаєш, що білочка готує собі запаси на зиму, щоб пережити люті морози? Їй треба назбирати й насіння, й горіхів. Допоможемо їй підготуватися до зими. Білочка буде тобі дуже вдячна. Ми з тобою виріжемо горішки тільки з буквою І, бо вони найсмачніші та найсолодші. А потім покладемо їх у дупло».

Якщо у малюка є улюблена іграшка, її можна використовувати як дійову особу в ігрових завданнях. Відомо, що для 4-річних дошкільнят мотив «допомоги» — один із найстійкіших. Малюки охоче комусь допомагають, відчуваючи свою корисність, значущість. Тому деякі завдання можна пропонувати у вигляді вигаданої історії, скажімо такої: «У ляльки болить животики, але вона не знає дороги до лікарні. Виклади їй дорогу з квадратів, на яких є склади з буквою...», «Твоє ведмежа хоче навчитися читати і писати літери. Покажи йому в складах букву...» тощо. Такий підхід посилює мотивацію дитини до виконання завдань, сприяє формуванню в неї добрих почуттів до інших.

Виконуючи завдання, звертайте увагу на малюнки й просіть дитину називати зображені предмети. Якщо вона відчуває труднощі, допоможіть їй і поясніть значення незрозумілих слів. Це закріпить її уявлення про навколишній світ, розширить словниковий запас.

Виконуйте завдання в певній послідовності, бо вони не є випадковим набором, а складають чітку й логічно вибудовану систему.

Перехід від називання букв до читання слів здійснюються поступово за певним алгоритмом, який діє в межах завдань з однієї теми. В основі цього алгоритму закладено рух від простого до складного:

- упізнання і називання букв;
- упізнання і називання складів;
- вирізання складів у структурі слова;
- називання складів у слові, тобто читання слів.

Виходячи зі змісту завдань, давайте малюкові необхідні пояснення, щоб він правильно виконав завдання. Наприклад, завдання: «Знайди і виріж квадрати з буквою А». Спочатку зверніть увагу дитини на те, що на сторінці намальовано кілька квадратів (їх можна навіть полічити, зверніть увагу на колір та розмір). Потім нехай дитина знайде й покаже той квадрат, який вона буде вирізати. Якщо вона показала неправильно, ще раз покажіть їй букву, а потім знову запропонуйте знайти квадрат з такою буквою.

Для формування у дитини стійких навичок читання потрібно звертати її увагу на букви та склади. У процесі виконання завдання і після закінчення нехай вона називає букву, яку вивчила; склади, що зображені на малюнку. Не забувайте про те, що зазвичай чотирирічній дитині легше запам'ятати будь-який матеріал, якщо вона промовляє його кілька разів уголос.

Не обов'язково пропонувати малюкові виконувати за одне заняття 5 — 6 завдань. Пам'ятайте: тривалість занять не повинна перевищувати 10 — 20 хвилин для 4-річних дітей і 20 — 30 хвилин — для 5-6-річних. Якщо дитина виявляє бажання, такі заняття можна трохи подовжувати і проводити частіше: і щодня, і двічі-тричі на тиждень. Зазвичай, ігрові завдання подобаються малюкам, і вони охоче їх виконують.

Можна проводити як групові, так й індивідуальні заняття. Якщо ви працюєте з групою дітей, зручніше, коли їх менше у групі. Оптимально для роботи, щоб

кількість дітей у групі не перевищувала 10–15 осіб. Якщо кількість дітей у групі велика, варто заняття проводити підгрупами. Це обумовлено необхідністю приділити увагу кожній дитині під час виконання завдання, а чим більша кількість дітей, тим важче це зробити педагогу.

Навчаючи дошкільнят читати, треба враховувати їхні індивідуальні особливості: вік, її фізичний і психічний стан, уподобання, інтереси, бажання.

Зазвичай, чотирирічні малюки справляються із вивченням однієї букви (і виконанням відповідних завдань) протягом тижня. Цілком зрозуміло, що п'ятирічні діти виконують пропоновані завдання і навчаються самостійно читати значно швидше. Якщо ви почали навчання читання раніше, ніж у 4 роки, темп засвоєння навчального матеріалу має бути значно повільнішим: вивчення однієї букви (та виконання відповідних завдань) має здійснюватися протягом півтора, двох або навіть трьох тижнів.

На заняттях із читання малюк має почуватися комфортно. Так, залежно від індивідуальних особливостей дитини, варіюється кількість завдань, місце та темп їх виконання:

- можна дозволити дитині виконувати завдання не за столом, а сидячи на килимку чи в якомусь іншому місці кімнати;
- якщо дитина непосидюча, варто збільшити для неї кількість рухливих завдань;
- якщо малюкові подобається фарбувати, варто дозволити йому розфарбувати всі деталі малюнка, а не лише ті, що передбачені завданням;
- якщо дитина повільна, не слід форсувати виконання завдань — це лише зашкодить справі. Нехай просувається властивим їй темпом;
- не варто докоряти малюкові, якщо він чогось не зрозумів чи виконав завдання неправильно. Нехай спробує ще раз або виконає іншу подібну вправу.

Такий підхід зумовлений метою діяльності: сприяти загальному розвитку дітей, викликати позитивні емоції та прищепити інтерес до читання.

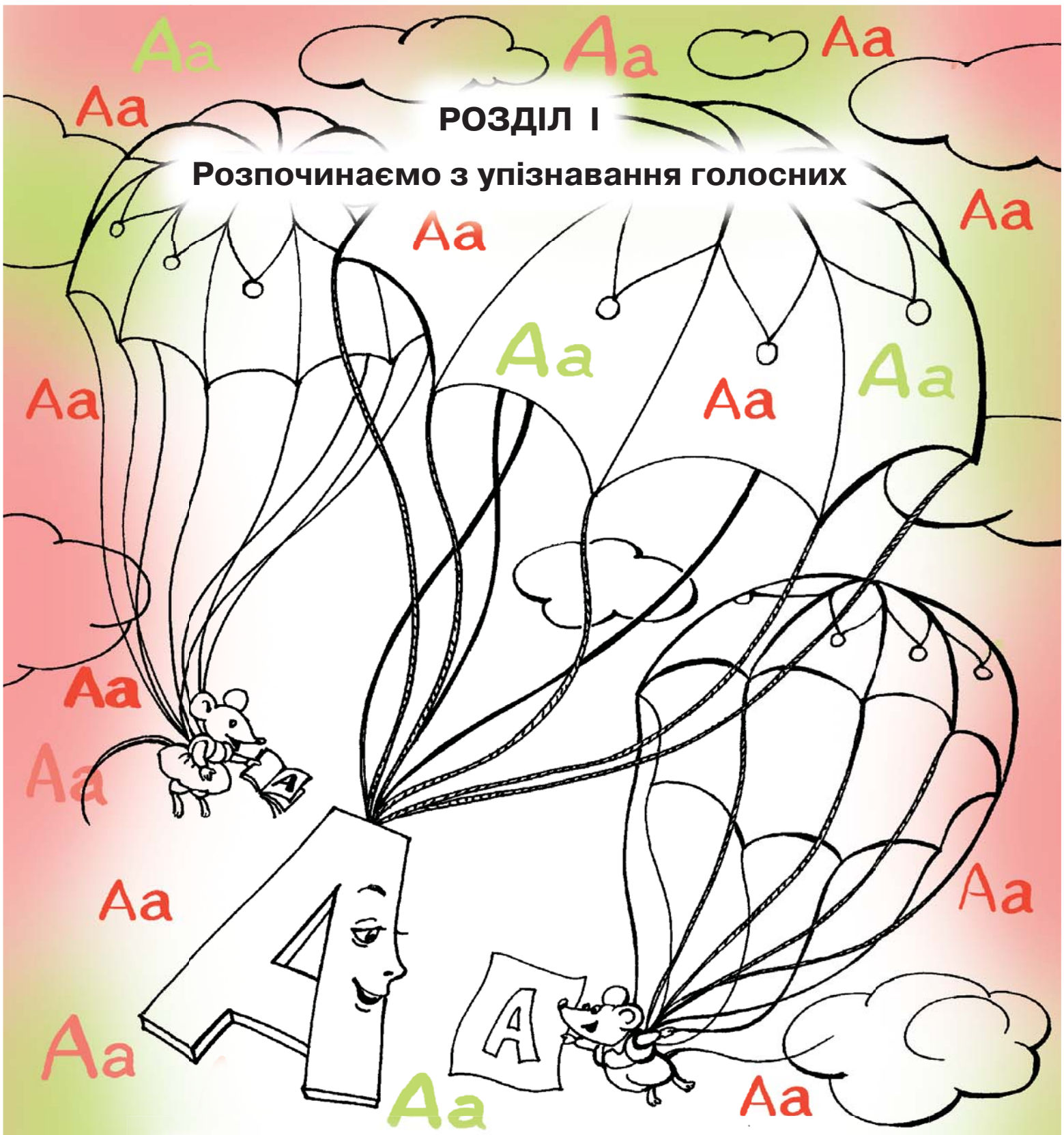
У жодному разі не треба примушувати дитину читати, бо примус викликатиме спротив і обурення. Не варто казати: «Треба вчитися читати», «Андрійко не хоче читати, але потрібно», «Сьогодні вчитимемо літери» тощо. Такі категоричні вказівки відбивають у дітей бажання виконувати завдання. Результативність занять буде вищою, якщо діти охоче братимуть у них участь і навчатимуться граючись. Взагалі дуже важливо, щоб процес навчання читання супроводжували позитивні емоції. Інакше дитина швидко стомлюватиметься, відчуватиме дискомфорт та труднощі. Не забувайте хвалити маленьких учнів за їхні успіхи, висловлюючи радість, захоплення, підтримку з цього приводу: «Ти молодець!», «Як добре ти впорався із завданням!», «Наступного разу вийде ще краще!».

Пам'ятайте, що в житті дошкільнят — це перші заняття. Від того, які враження вони отримують від них, наскільки їм буде цікаво й приємно, залежатиме їхнє ставлення до навчання у подальшому житті.

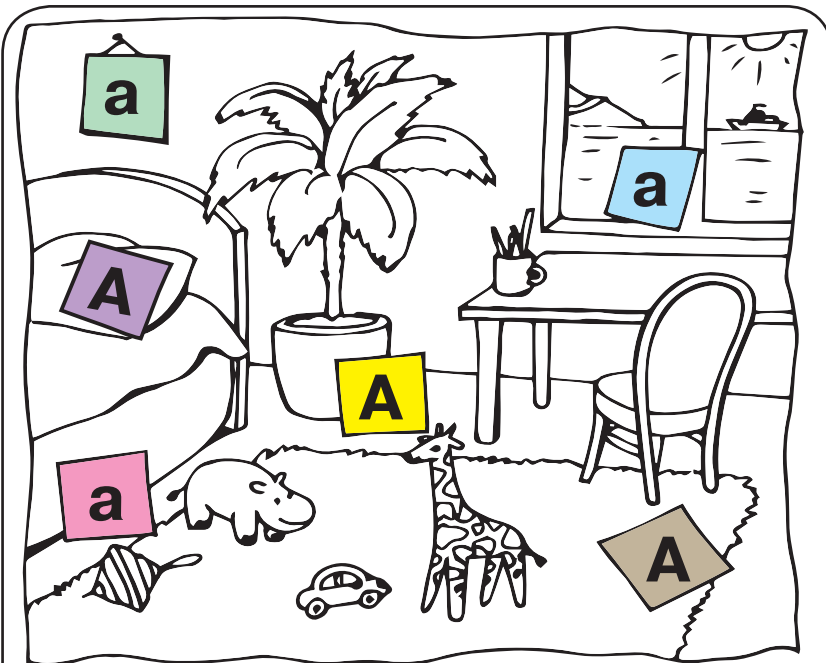
Бажаємо вам успіху! Нехай ці ігрові завдання принесуть радість вашим дітям, а, отже, і вам!

РОЗДІЛ I

Розпочинаємо з упізнавання голосних

Познайомся з буквою **Aa**, що прилетіла до тебе на парашуті. Розфарбуй її. За бажання, розфарбуй парашут.

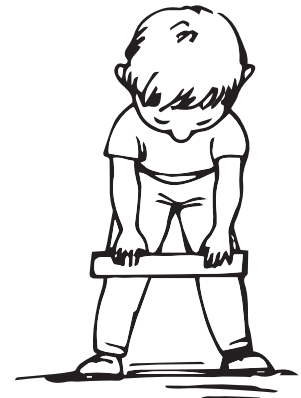

Разом з улюбленою іграшкою пошукай букву **Aa**, що заховалась у кімнаті.

Розташуйте 3–4 картки, на яких зображено букву **Aa**, в різних місцях: на столі, на стільці, на підвіконні тощо. Бажано, щоб одна картка із зображенням букви **Aa** (як і всіх наступних букв, що вивчатимуться) якийсь час (1–2 тижні) висіла у дитячій кімнаті на видному місці.

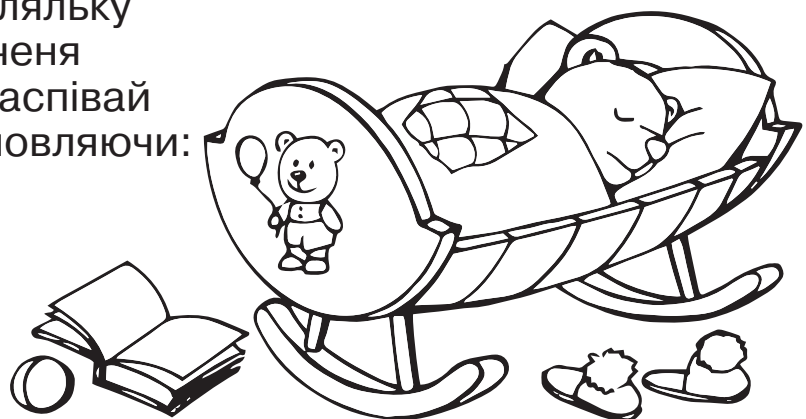
Виліпи з пластиліну букву **A**.

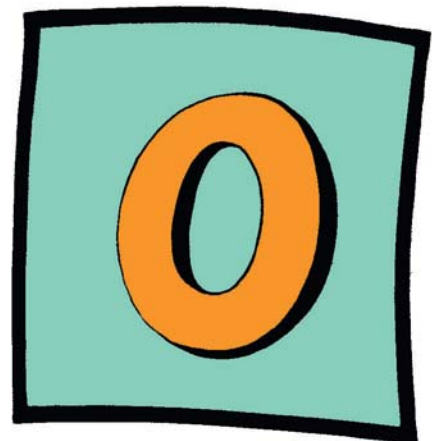
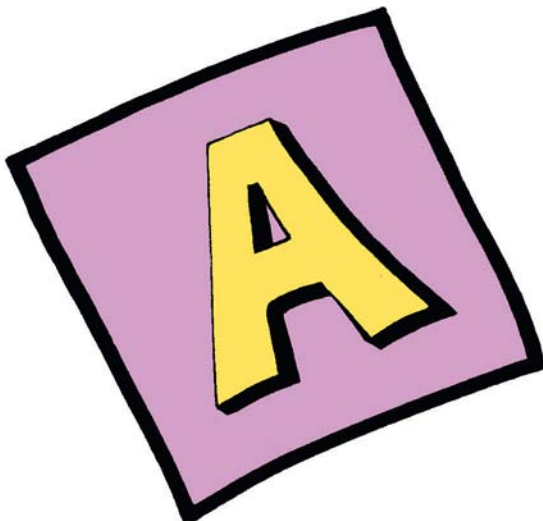
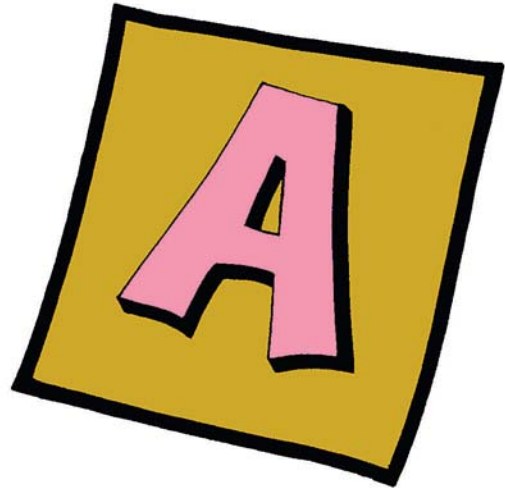
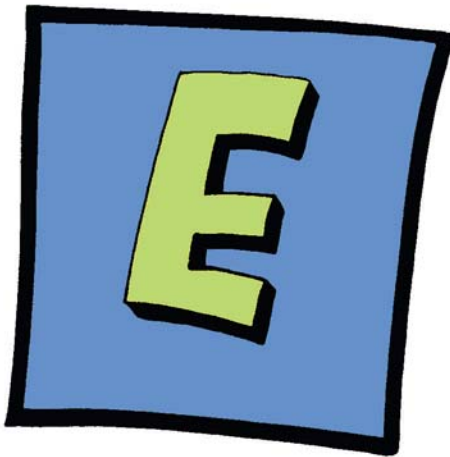

Стань так, щоб ти був схожий на букву **A**.

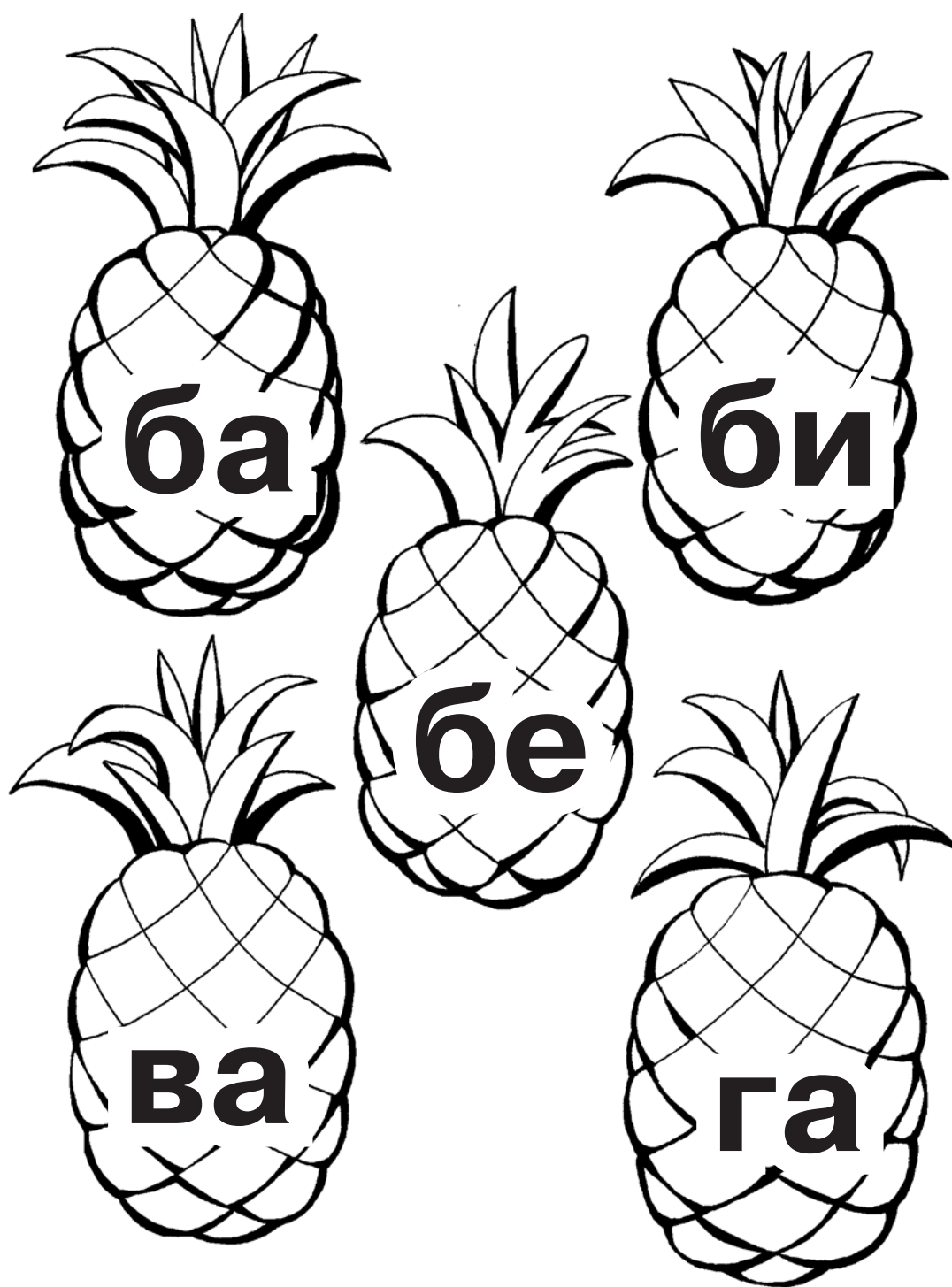

Поклади свою ляльку (ведмежа, зайченя тощо) спати і заспівай колискову, вимовляючи:
– **A-a-a...**

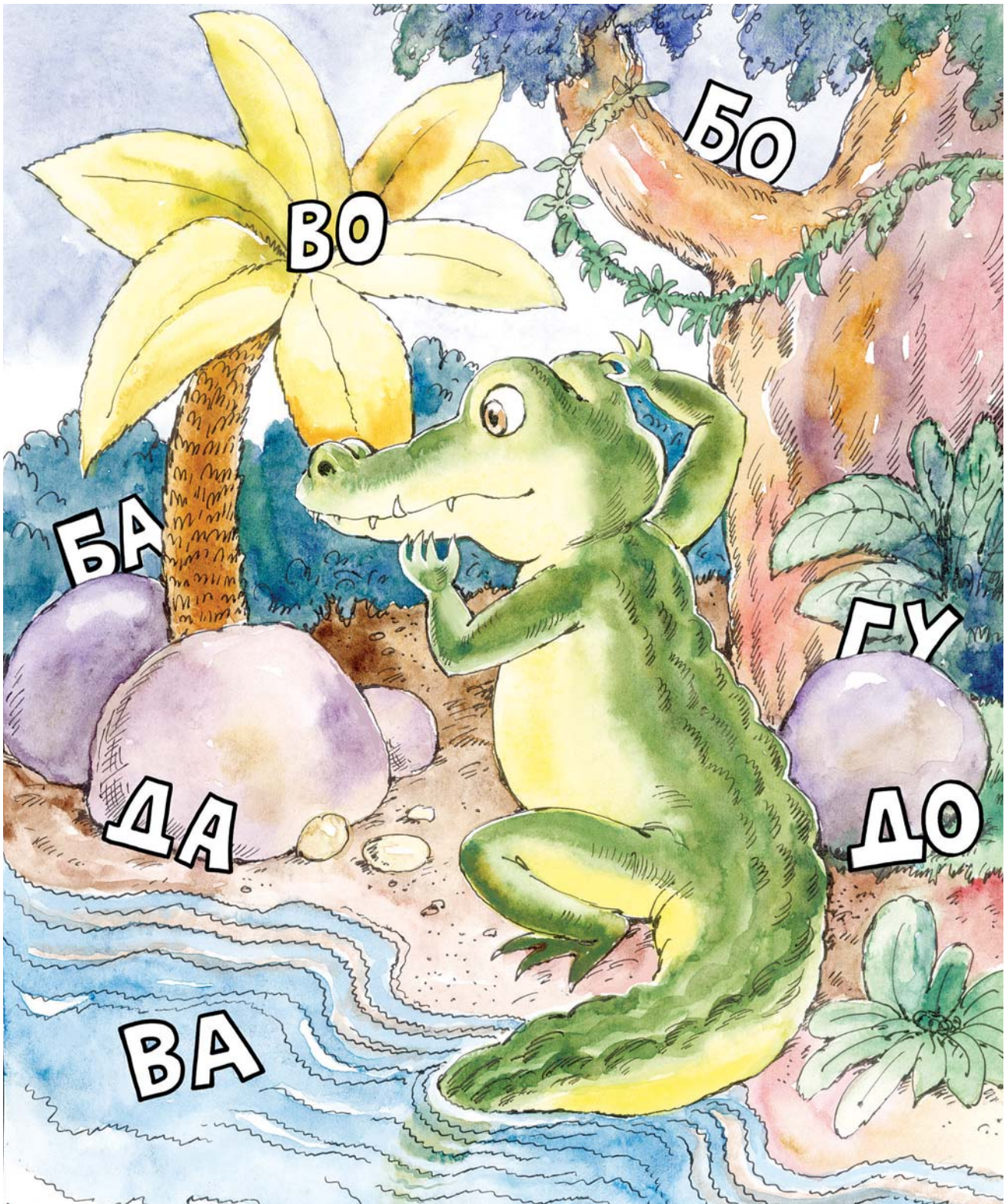

Знайди і виріж квадрати з буквою **A**.

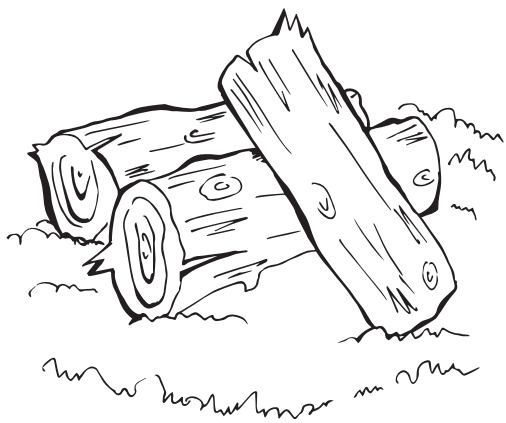

Розфарбуй у коричневий і зелений кольори ананаси, на яких є склади з буквою **а**.

Пояснить дітям, що склад утворюють дві або кілька букв, що стоять поруч.

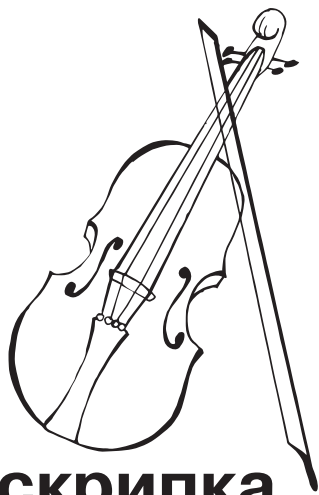

Допоможи алігатору відшукати букву **А** у складах.
Розфарбуй її.

дрова

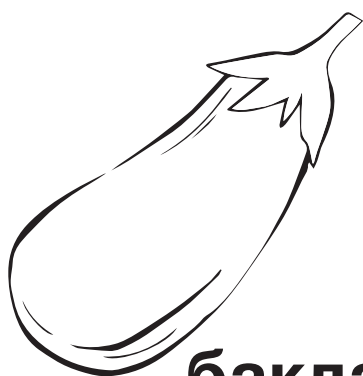
жайворонок

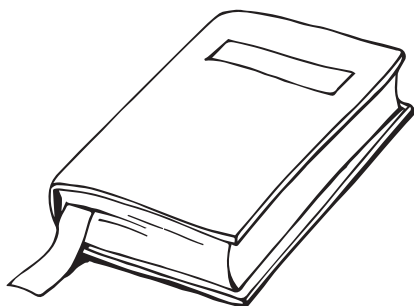
скрипка

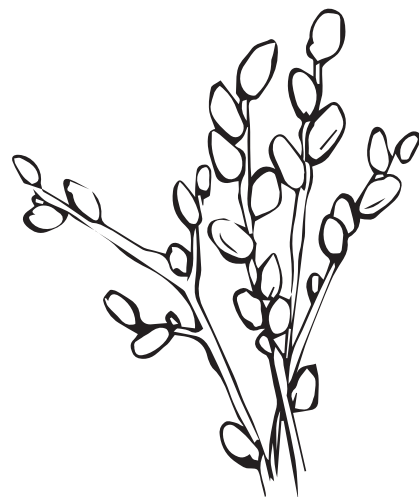
ставок

баклажан

книга

верба

Знайди букву **а** в словах, обведи або підкресли її олівцем.
Розфарбуй ті малюнки, які тобі до вподоби.